

რედაქცია

გადაცემის პრინციპები... მთავარი რედაქცია... ქუთაისში...

დროება

გამოცემის უფლებად მრავალთა ბარდა

შანი ბანსხადმისი

დღის ამოცანა... მთავარი რედაქცია... ქუთაისში...

გვართველობა ცაცხლისაგან ზიანის მფლაველის რუსეთის საზოგადოებისა, რომელიც 1827 წ. დაარსდა...

ღი ამბობს, იცნობებიან, რომ მმართველობის სურსო, ვადა დაბალი ჩინების (სადათების) სიმსხურისა...

ბია, რომელზედაც ამ საზოგადოების წესდების შეცვლაზედ ჰქონდათ სჯა...

თბილისის თეატრი მთხზაბათს, 4 ნოემბერს ქართული დრამატული დასის არტისტებისაგან წარმოდგენილი იქნება...

ბი კავკასიაში მმართველობის შეცვლაზედ მართლებათ, ჰფიქრობენ ბაყონ ქვეს მარხად (область) და სამხედრო საგუბერნატორად.

კაპიტანურლი, 31 დეკ. 30 დეკ. ნობისთვის ექსპურტებმა გადარსწავიტეს გადარსდენ გლეხების გადარსსხლებს საქმეებს და ზასხარტების მაგიერ შემოიღონ გადარსსხლებითი მამობები...

ბაქოს რკინის გზა, როგორც ვახ. „პარიზოლოკში“ იწერებოდა, მომავალ 1882 წლის შემოდგომისათვის იქნება სრულიად დამზადებული...

შეუღილია! 1) ყუაროსთან (გეორგიველი) 2) ტელი ქვაწვილი. 3) უფლი თუ სიყვარული? პარიზელი შიში მომდია 2 მოქმე, ნათ. ღ. მრისთვისა...

მმართველობითი ცნობა. გასაუქმდებულსეზად შინაგან მარხებთან და გუბერნიებთან მმართველობისა, დაზარსდა კამისა, რომლის თავს-მჯდომარედ დაინიშნა კასნაგო, წვერებად და წარმომადგენლებად არჩეული არაან ადგილობრივი მცოდნე შირნი.

„მმართველობის მოამბეში“ სწევრია, რომ მომავალი წლის ბიუჯეტში 75 მილიონამდე რჩება მიტება სახელმწიფოს ტრიგანის საქმე დეკემბრამდის გადაიდგა.

ამ გზის გათავების შემდეგ, შარსისაკენ აპირებენ რკინის გზის გაყვანას, რომელსაც უფრო სამხედრო მნიშვნელობა ექნება.

ტელეგრაფები კაპიტანურლი, 1 ნოემბერს. „ასალ მოამბეში“ სწევრია, რომ ხმე-

მმართველობის სურვილია, მკვიდრი კავშირი დაადგინოს ადმინისტრაციასა და საზოგადო მმართველობას შორის და აგრეთვე განსაზღვროს მათი უფლება და მოვალეობა.

ახალი ამბები. ბაგილილ პარასკევს მთილისის პუბლიკურ ბიბლიოთეკაში იყო სხდომა ძაცკასიის პრინციპოლოგიურ საზოგადოე-

ლად აღარ დაფასებულყო. ბამწარებულებს სამართლიანად თუ უსამართლოდ შეეძლოთ თავი ისე წაეკრათ, როგორც ქათამისთვის. სვიმონ არ იყო ლაჩარი და სიკვდილს ბევრჯელ შეჰყროდა პირ-და-პირ, მაგრამ უბრალოდ სიკვდილი, თავ-გაუთმართლებლად შთამომავლობის წინაშე, მხოლოდ უბრალო ექვის გამო, არ უნდოდა. ამასთან ერთად, ის კაცი იყო და აგონდებოდა თავის ცოლშიელი, რომლებიც ხალხის სიბრახის უეჭველს მსხვერპლად შეიქნებოდნენ, თუ იმას აუტყდებოდა რამე. ის მამულის შეილი იყო, ქართველი და ქართველურის გრძობით, თავის მოვალეობათა ხედამდა მისულოყო ხალხში და გაქირვებაში გვერდს მოსდგომოდა თავის მოძმეებს, თუნდა ეს სიცოცხლეთაც დასჯდომოდა. მაგრამ იმან ერთხელ სამუდამოდ გადაწყვიტა, იმ აზრების აღსრულებას შესდგომიყო, რომლებიც ხალხისთვის, იმის აზრით და შეხედულობით სასარგებლო იქნებოდა.

დროების ფელტონი, 3 ნოემბერი

ქნებოდა ლამის 8 საათის, როდესაც ჰვეშეთში, სვიმონის სახლის კარებზედ, რაღაცა მოძრაობა იყო. შეკმაზული ცხენები და შემბული ურმები ამტკიცებდნენ, რომ აქ ან ვილანის მოსულიყენენ და ან მიდიოდნენ. მითონ სვიმონიც, ჩაშალვარებული, მთლად შეიარაღებული, რაღაცა მღელვარებაში იყო და ეტყობოდა, რომ სადღაც მიემზადებოდა და მოუთმენლად რაღაცას თუ ვილასაც ელოდა. წამ-და-უწუშ შედიოდნენ და გამოდიოდნენ იმასთან სხვა-და-სხვა პირები, რომელსაც ჩუმად, იდუმალად მოვლაპარაკებოდა და გამოისტუმრებდა. ათჯერ მომეტებულად ეკითხა, ბიჭისთვის: „ხომ არ მოსულან?“ მუშტა ძალიან კარგად იცოდა, რომ თუ მოსულიყო ვინმე მაშინვე შეატყობოდა.

ბინებდნენ. ბოლოს ბიჭი საჩქაროდ შემოვარდა და შეატყობინა იმის მოსვლა, ვისაც ისე სულ სწრაფობით მოვლოდა სახლის პატრონი. — შემოვიყენე, ჩქარა, რაღას ელი? — უთხრა იმან და ბოლოს დაუმატა: — სანამ ის აქ იქნება, არაფერ შემოუშვა. ბიჭი გვიდა, გაილა ხელ ახლად კარები და შემოვიდა მათია, მთლად შეიარაღებული. იმისი ჩაცმულობა, უკან გადაკეტილი ჩოხის კალთები და ყველა საჭირო საომარი იარაღი, ამტკიცებდა, რომ ის სადმე ლაშქრად უნდა ყოფილიყო. — მადლობა ღმერთს! მოუთმენლად წარმოსტკვა სვიმონმა. — რა ჰქენ? მიამბე ჩქარა! — მანვე ყველანი, შენი კენესამე, უპასუხა იმან. — უთხარი? — ჰაი, ჰაი, რომ ვუთხარ. — მეტე რა გითხრეს?... არ წამოვიდნენ? — არა შენი კენესამე!... ისინი ამბობენ, რომ თუ ხალხისათვის კეთილი გინდა, შენ თითონ ჩამოხვალ აქაო. — მე?! უნდა ვიხლო იმათ?! ბა-

კვირებით და ამაყად წარმოსტკვიან. — ჰაი, ჰაი, რომ უნდა წახვიდე. — როგორ?... შენც მავს ამბობ?... მე, დღეს მთაში პირველ კაცად ვითვლებოდე და მე უნდა წავიდე იმათთან? — აბლიამ შემოგითვალა, შენი კენესამე; დღეს ისეთი ძნელი საქმე აწევსთ კისერზედ მთიულთ უფროებს, რომ ერთს დამთქნარებასაც, ვერ მოსცილდებიან თავიანთ ადგილებს! „მთა შენ მართლა კეთილი გინდაო, ან ხალხისათვის, ან მამულისათვის, მაშინ ჩვენთან ჩამოსვლას არ დაიზარებო“. ამ სიტყვებმა არა მცირედი დათქრეს სვიმონ, რომელმაც რამდენჯერმე გაიარ-გამოიარა ოთახში და შესდგა მათიას წინ. სვიმონს პასუხი ვერ გადაეწყვიტა, რადგანაც მართლა მოსათქრებელი იყო მისგლა აჯანყებულს მთიულეთთან, რომლებიც სვიმონს არ ენდობოდნენ, როგორც ერთს მმართველობის წარმომადგენელს და მამასადამე იმის მომხრეს. ამ აღელვებაში, ამ საერთო არეულობაში, მცირედი ექვის შეტანაც კაროდა, რომ კაცის სიცოცხლე ჩა-

*) ის. „დროება“ № 228.

ექმნება რუსეთისათვის, რადგან ის სპარსეთსა და კავკასიას შეაერთებს რუსეთთან.

* * * ჩვენ მოგვივიდა ბ. NN-ისაგან პასუხი მ. იოანე ზამრეკლოვის სტატიის შესახებ; მაგრამ, რადგან, ერთის მხრით, ეს პასუხი ერთობ გრძელია და, მეორეს მხრით, ეს საბასო სავანი მკითხველისათვის საკმაოდ გამოკვლეული და ცხადი მიგვაჩნია, ამის გამო ვსაობთ ამაზე ყოველ პოლიტიკას და ხსენებულ პასუხსაც ვერ ვებუტავთ.

* * * ხვალ, ოთხშაბათს, პირველი აბონემენტის წარმოდგენა იქნება გამართული ჩვენი დრამატული დასისათვის. ჩვენ გავიგეთ, რომ აბონემენტი უკვე ასს მანეთამდის გასაღებულთ ყოველ წარმოდგენისათვის.

წარმოდგენილი იქნება „შეშლილი“ დრამა 2 მოქმედებად. ჩვენ საქირალაც არა ვთვლით რომ რამე ვსთქვათ მეორე პიესის „ზანაყული ბიჭის“ შესახებ: ამიხსნათ ჩვენს ნიჭიერს აქტორსა მ. საფაროვ-აბაშიძისას ისეთს აღტაცებაში მოჰყავს საზოგადოება, რომლის გამოთქმაც ძნელია.

ამ ორ პიესის შუა იქნება გამართული ცოცხალი სურათები ისევე თ. მ. პ. ბებუთოვისაგან, რომელმაც წინედ წარმოდგენებში ისეთი გემო და ხელოვნება გამოიჩინა ცოცხალი სურათების დადგმაში, რომ სრულიად დაწმენილი ვართ, ხვალაც ჩინებული რამ იქნება.

* * * დღეს, სამშაბათს, საღამოს შვიდ საათზე, მობილისის საადგილ-მამულთ

ოთახიდან, მოამზადა სახლობა, რომელიც გაისტუმრა ლარზის სიმამრებში, მსგების მებატონებთან.

ზამოსალმებაში გულმა ვერ მოუთმინა და უმოწმოდა, ცალკე ოთახში, მიიკრა გულში თავისი ცოლი, რომელსაც გაჩუმებულს და გაფითრებულს ისიც ვეღარ გაეგებდა, რომ ეკითხა—თუ რა ხდება და რას უნდა მოელოდეს. აღელვებულმა სვიმონმა მსურველედ დაჰკოცნა თავის შვილები და გუნებაში გაუარა აზრმა: „ვინ იცის კიდევ ელირსება თქვენს მშობელს, თქვენი მკერდზედ მოკერა?“ მაჰიქრა ეს და გულში რალაცა აღუღდა და მოედო მთელს აგებულებას.

ისა ხედავდა, რომ სუსტდებოდა, მაგრამ მოაგონდა მამული, მოძმენი, რომლებიც ისეთს გაქვირებაში იყვნენ და ხელის გაქნევით წამოიძახა:

— ვადით, ვადით! ლმერთი იყოს თქვენი მფარველი! ამ სიტყვებს შემდეგ, ურმები გაქრიალდა და გაჰყარა შვილები მამას, რომელიც საჩქაროდ გამობრუნდა და დაშვილებულის ნაბიჯით შევიდა მათთან.

— მზაა ვარ, წავიდეთ, ავასრულოთ ჩვენი მოვალეობა!

იანი შესხდნენ ცხენებზედ, გაიყოლეს კიდევ ერთი მთიული და

ბანკის ზალაში არის დანიშნული „ვეფხისტყაოსნის“ გარჩევა.

„დროების“ კორმისკონდენსია

მ. ზურაბიძე, 27 ოქტომბერს. ბამიგონია—მოთმინება კარგი საქონელიაო, მეც მინდოდა ამგვარული ბინა ეს სიტყვები და დიდხანსაც ვითმინე, მაგრამ ბოლომდის მანც ვერ გავატანე. ან-კი რას იზამ კაცი: ძნელი მოსათმენია, რაზედმე მუდამ გული გტკიოდეს და ამ მწარე სატივარის მიზეზი კი შენსავე გულში გქონდეს დაფარული. ისევ ვამჯობინე ვსთქვა; ზოგჯერ ხომ „თქმა სჯობს არა თქმასა“ და ვინ იცის, იქნება ჩემს ნათქვამსაც ასე მოუვიდეს: თქმამ აჯობოს უთქმელობას.

აბა დავიწყებ და შეძლებისამებრ გაიმბობთ მსურვეთის ქალების სწავლა განათლების ზედზე აქაურ საზოგადოების ზრუნვას, ანუ უკვლავ ვსთქვათ, სრულა უზრუნველობას.

შენა გითხრათ, რომ მე ყოველთვის გული მიკვდებოდა, როდესაც ვაქვების სწავლა-განათლებას მოიხსენიებდნენ და იქ ქალების ხსენება არ იქნებოდა. მაღებს კაცი არ კითხულობს, მათზე არაფერ ზრუნვს და მერე კი მუდამ მათი ლანძღვა-გინება, მუდამ საყვედური!

საქალებო სკოლის დაარსება, საცა უნდა იყოს, ყოველთვის სასიამოვნოა; მაგრამ როგორც გურული ქალის—ჩემი ცხარე ნატერა იყო, რომ მსურვეთში რაც შეიძლება ადრე მოვსწრებოდი ამ სანატრელ დღეს და აქაც მენახა სწავლის მწყურ-

ვასწიეს აბდიასკენ, სადაც უფროსი ხალხი და ლამპირის მოთაურები შეყრილიყვნენ.

არაფერ არ მოელოდა, რომ სვიმონ ბატონი, როგორც მაშინ მთის ხალხი ნაჩაღნიკს ეძახდნენ და ამასთან დასაჩუქრებული და დაყვებულნი რუსის მმართველობისაგან, არ გაწყობოდა და თითონ მოვიდოდა ხალხთან. წარმოდგენით იმათი გაკვირება, როდესაც იმათთან შევიდა ერთი დარაჯთაგანი და გამოუცხადა სვიმონის მოსვლა.

აბდი და რამდენიმე მოხუცი გმოეგებენ გარეთ, სადაც მიესალმნენ სვიმონს, დიდის მოკრძალებით და პატივით.

— ბატონო, სვიმონ! ძვირფასი სტუმარი ხარ. ჩვენთი ლომისაა მოწამე... მე მიხარია, რომ ჩემს ქონში გხვდამ, მდაბლა თავის დაკერით უთხრა აბდიამ.

— მთიულნი ვაქვაცი არიან, სტუმართ მოყვარულნი! ჩემთვის სახელია შენისთანა მასპინძელი. ზრდილობიანად უპასუხა მოსულმა.

— აი, შენი კენესამე, ჩემი სახლი მობძანდი, შენ ბატონი და ჩვენ შენი ყურ-მოჭრილი ყმები. ამ სიტყვებით აბდიამ შეიპატიჟა სახლში, სა-

დაც ქვებით საკლავი *) ჯერ კიდევ საკიდლიდგან არ გადმოვლოთ და წყნარად ჩუხჩუხობდა.

ვალე პატარა მალხაზი ქალები სკოლაში მიმავალნი, მენახა იმათი ამ ბედნიერი დღით გახარებული სახეები. მაგრამ რა ამბავია, ყოველგან ყურადღება მიაქციეს ქალების სწავლას, ყოველგან ზრუნავენ საქალებო სკოლის დაარსებაზე და ჩვენს მსურვეთში კი კაცს ტყულა ფიქრშიაც კი არ მოსდისთ. აქ ჯერ კიდევ თითქოს გული არ დაეწმუნებოდათ სწავლის სიჭირბეჭებზე. მაშ რითი უნდა აიხსნას მსურვეთის საზოგადოების ასეთი უზრუნველობა საქალებო სკოლის დაარსებაზე? აქამდის კიდევ ვიმედოვნებდით, რომ ესენიც არ ჩამორჩებიან ახლებს სწავლის გავრცელებაში და სკოლების დაარსებაში; მაგრამ ორმა ქვემოდ მოთხრობილმა ამბავმა სრულიად გადაგიწყვიტა იმედი:

1878 წ. აქ დაიწყო ლაპარაკი საქალებო სკოლის გახსნაზე; შესდგა კომიტეტი, დაიწყო ფულის შეგროვება და მოაგროვეს კიდევ 900 თუ 1000 მანეთამდის. აქ ამ დროს მზრის მმართველად იყო ბ. ბეიკინი, რომელიც ყველაზე მეტს მონაწილეობას იღებდა ამ კეთილ საქმეში და იმედიც იყო კიდევაც შეასრულებდა, თუ რომ ამდროს ბ. ბეიკინი არ გადაეყვანათ; ამის შემდეგ სკოლა კაცს აღარ მოჰგონებია. მხლა იმ ფულებსაც აღარა ისმის-რა.

ხშირად მესმის საჩივარი აქაური ვაჭრებისაგან: სად არის ჩვენი ფულიო? იმისთანა საწყლებმა, რომელსაც მჭადი ვერ გვიშოვია გასაძღომად, 5 და 10 მ. გამოვიღეთ სკოლის საარგებლოდო, უფრო შეძლებულე-

დაც ქვებით საკლავი *) ჯერ კიდევ საკიდლიდგან არ გადმოვლოთ და წყნარად ჩუხჩუხობდა.

სტუმარ მასპინძელი დახსდნენ და სიხუმე ჩამოვარდა რაოდენიმე ხანს. შევლანი როგორღაც უხერხულადა ჰგონობდნენ თავს.

— აბდი! მე დაგებარეთ, მაგრამ თქვენ არ მოხვედით. არ მენდნით, თუ რა იყო? ღაიყო სვიმონმა.

— არა, შენი კენესამე, შენ როგორ არ გენდობოდით? შენც ჩვენი სისხლი ხარ და ჩვენი ხორცი, განთქმული ვაქვაციობით და გულადობით... შენ როგორ არ გენდობოდით?

— მაშ, რად არ მოხვედით?

— იმად, რომ უფროსები ვინც არიან, ჯარის მოთავედ არიან ამორჩეულები და თავ-თავის ალაგს თავს ვერ დაანებებდნენ.

— დღეს თქვენ უფროსად მე ვარ დაყენებული და რაკი მე გიბარებდი უნდა ამოსულიყავით.

— უფროსად? ამაყად წარმოსთქვა აბდიამ.— შენ ცხო ხალხისაგან ხარ დაყენებული უფროსად და ჩვენ-კი ჩვენის ხალხისაგან ვართ ამორჩეულნი... შენი ქამაგნი სტუმრად არიან

*) სკლავს ცხვარს ეტყვიან.

ბმა—25-30 მანეთიო; ამ გვერად შეაგროვეს ფულებიო და აღარც სკოლის და აღარც მაგ ჩვენი ფულების აღარაფერი არ გვესმისო. ჩვენი ფული, რატომ ჩვენვე არ ჩავგაბარეს, ვასარგებლებდით ამ სამს წელიწადსაო.

მთი ვაჭარი გუშინაც მეუბნებოდა: რა უყავით ჩვენს ფულსაო, გვაჩვენეთ, რა გააკეთებდით ამ სამს წელიწადში ამ საწყალი ხალხისაგან მოკრეფილ ფულსაო! მს „სა-ღროებო“ საქმეაო და რამდენჯერ მოვინდომე დამეწერა ეს ამბავი, მომეწერა ჩემი სახელი და გვარი და გამეგზავნა „დროებაში“, მაგრამ ჯერ კიდევ მინდა ვუყურო ცოტახანსაო.

მეორე ამბავი კიდევ უფრო ცხადად გვიმტკიცებს აქაურების სრულს უზრუნველობას ქალების სწავლაზე.

1880 წ. ერთმა ქალმა გახსნა აქ კერძო საქალებო სკოლა. აქაურები მეტის სიხარულით მიეგებნენ სკოლის გახსნის დღეს. მაგრამ რამდენიმე ხნის შემდეგ ჩვენს ქალაქში ამ სკოლის ხსენებაც აღარსად იყო! საზოგადოების გულ-გრილობამ მოჰკლა ის სკოლა..

ვის არ გაუგრილებს გულს და მოუხუბავს ყოველი კეთილი საქმისთვის შრომის სურვილს საზოგადოების ასეთი უთანაგრძობლობა!

მსურვეთელი ქალი.

წერილი რედაქტორთან.

ბატონო რედაქტორო! „დროების“ № 215-ში იყო დაბეჭდილი ჩემგან

მოსულნი, დღეს თუ ხვალ უნდა წავიდნენ და ჩვენ-კი მემკვიდრენი ვართ... უფროსები ჩვენგან არის ამორჩეულნი, რად უნდა მოსულიყვნენ შენთან.

— შეჰკაცს, ვაქვაციური სიტყვა ექნება! თემის გარდაწყვეტილებას მეც დავმორჩილდი და მოვედ.

— მაშ ჩვენი ხარ, შენი კენესამე! სახარულით წამოიძახა აბდიამ.

— ცოცხალიც და მკვდარიც! ლმერთია გულთა მხილაფი.

— ლმერთი, მე და ჩემმა ღმერთმა!

— მაშ რასაც აპირებთ, რატომ მე-კი არ მატყობინებთ, ზგონიათ მე-კი არ მეწვის გული მამულისთვის? ზგონიათ მე-კი არ ეხედავ, რომ ვოლუბები? მაგრამ აჩქარებთა სოფელი არვის მოუქამია...

— მაშ რას გვიჩვენებ? რას გვეტყვი?

— ჯერ დაწვრილებით გამაგებინეთ რას შერებთ, რას აპირებთ და მაშინ ერთად ვარჩიოთ, ძმებსავეთ.

— ძმებსავეთ, შენი კენესამე, ძმებსავეთ.

— აბა მაშ დაიწყეთ.

— მე მარტო მე არ შემიძლიან, აი უფროსები აქ არიან მაგათაც და ვეკითხნეთ.

— მაშ, მაშ, მაგათაც უნდა დავეკითხნეთ.

გამოგზავნილი ამბავი შესახებ ვაგონების დროზე მიუღებლობისა ბეჭათუბნის სტანციაში.

რაც ვსთქვი ჩემს პირველ წერილში, იმას ვადგივარ დღესაც და ყოველს ადგილას დავამტკიცებ, სადაც უნდა მიჩივლოს ბატონმა ბეჭათუბნის სტანციის უფროსმა. მაგრამ პირველ ჩემს წერილში მე მას არ ვამტკიცებდი ქრთამის თხოვნაზე და არც უთხოვნია მას ჩემთვის ქრთამი. მე ვილატ-ვილატებმა მითხრეს, რომ ერთხელ მანეთს რომ დახარჯავდე და ერთ თავ შექარს, მალე მიიღებ ვაგონებსა, თორემ მას თვითონ და არც მის მოსამსახურე პირს ჩემთვის არა უთხოვნია-რა ქრთამად.

ამას კი ვიტყვი, რომ იმის მომლოავე ბევრნი არიან. ბევრჯერ არ დაუკმაყოფილებია მას კანონიერი მოთხოვნები მთხოვნელების ნივთების და საქონლის გაგზავნაზე. პრისტავმა მანდელაკმა სთხოვა მას ფიცრების გადატანა წონით, მაგრამ უარი უთხრა, როდესაც სხვა სტანციებზე ყველგან იღებენ. ამ პრისტავმა ერთი ვაგონი ფიცრები გაგზავნა პერიოლაში და გარდახდევინეს რვა მანეთი კაპიკებით. ამისთანა ფიცრების და ვაგონის ფასი, გადასატანი მღვ. ღამბაშიძეს გარდახდევინეს ამ სტანციაში თორმეტი მანეთი. რა არის ეს? ნუ თუ ასე სხვა-და-სხვა ტაქტიკა არის დადებული ამ სტანციაზე? მინ გამოუდგება ყველა ამავების ჩივილს,

— შერონო და მეთაურნო, რას იტყვი?

— ამ კითხვის შემდეგ, რაოდენიმე ხანი სიჩუმე ჩამოვარდა, შემდეგ წამოდგა ერთი და დაიწყო:

— ჩვენ დასამალი არა გვაქვს-რა. ჩვენ გარდავწყვიტეთ, რომ ან გავწყდეთ და ან ისევე ჩვენი მფევე გვეყოლოს... მინც თავის თავს ქართველად უყურებს უნდა მოგვიდგეს, ვინც არ მოგვიდგება ის წყუთლი იქნება, მოლალატე, მოძმედ გამყიდი, იუდის კერძი.

— მართლი თაობს და ჩვენ საქართველოს ნაწილი ვართ, უკან ვერ დავდგებით.

— მე ყველა კარგი, მეც მაგ აზრისა ვარ, მაგრამ რას აპირებთ? დაიწყო ისევ სვიმონმა.

— ხალხო, უთხრათ ყველა? იკითხა კიდევ აბდიაშ.

— უთხრათ, უთხრათ! დასამალი რაი გვაქვს? მით ხმად წამოიძახა ხალხმა.

ამის შემდეგ აბდიაშ უამბო სვიმონს, როგორც ქალაქიდან მოსული სტუმრის ნალაპარაკები, აგრეთვე, თავიანთი გარდაწყვეტილება გზების შეკვრაზე და ჯარის მოწყვეტვაზე. სვიმონ ჩაფიქრდა ამ სიტყვებზე და რაოდენიმე ხანი ისე დარჩა.

და ან რა გამოვა ამ ჩივილისაგან? ნუ თუ რაც-და-ათი დღე უნდა იცადოს კაცმა ვაგონის შოვნისათვის.

ვენატე გასული.

უცხოეთი

საზრანგეთი. საფრანგეთის პალატის სხდომები უკვე გაიხსნა და რამდენიმე სხდომა კიდევ იყო. დაიჭირა თუ არა ამ სხდომებზე ბამბეტამ თავსმჯდომარის ალაგი, მისმა მოწინააღმდეგეებმა ყოველის მხრით განაცხადეს უკმაყოფილება. ისეთი პირნიც აღუდგნენ წინ ბამბეტას და ამის მომხრეთ უფროსობას, როგორც ლუი ბლანი.

ბევრ ძირეულ რესპუბლიკელთა აწუხებებს ის გარემოება, რომ ბამბეტა საჭიროდ არ ნახულობს ცხადად გარკვეულს და დახატოს თავის მიმავალი პოლიტიკური მოქმედება.

— ჰავასის სააგენტოს ცნობიდან სჩანს, რომ მომავალი კაბინეტი საფრანგეთისა შესდგება შემდეგის მინისტრებისაგან: ლეონ-სე იქნებაო ფინანსთა მინისტრად, ჰრეისინე—სამხედრო მინისტრად, შიულ-ჟერარი სახალხო განათლების მინისტრად და ტისსო-უცხო ქვეყნების საქმეთა.

პალატის თავსმჯდომარეობიდან ხელი აიღო ბამბეტამ, რადგანაც სამინისტროდ ემზადება. ბამბეტას მეგობრები, გაიძახიან რომ ბამბეტა სრულიად არ ყოყმანობს მიიღოს მონაწილეობა სამინისტროში. ბამბეტას მეტის-მეტად ჰსურსო, რომ რაც

— ხალხო! დაიწყო იმან.— მე გმონია, რომ თქვენში ისეთი ვერცინ გამოვა, რომა თქვას: „სვიმონს სიკვდილისა ეშინიან, სვიმონს თავისი თავი, თავის ხალხზე და ქვეყანაზედ მეტად უყვარს!“ მფიცავ რაც კი სალოცავები მყავს, ვფიცავ რაც უფრო ძვირფასად მიმაჩნია ამ ქვეყნად, დღესვე რომ შეიძლება დღეს ჩემი ცოლ-შვილის მსხვერპლად მოტანით მამულის დახსნა, არ შევიბრალებდი იმათ. მე თითონ ჩემის ხელით ყვლებს დავსჭრიდი, მაგრამ ეგ არას უშველის მამულს. მერც არას მართო ჩვენ ვუმველით, თუ ყველანი არ შევეგროვდით, არ შევეერთდით. თქვენ შეტყობილი გაქვსთ, რომ მართლი აჯანყებულა და მე-კი ზედ-მიწევნით ვიცი, რომ ქართლი თავბრუდახვეული, ჯერ ყიზილბაშებისაგან, ახლა ამ ახალი მოულოდნელობით, შინაურის განხეთქილებით და უკმაყოფილობით, დამთვრალსავეთ გარეგანიებულები არის. იქ თითონაც არ იციან რა დაიწყონ ვის მიმართონ... თუ მართლში ფხიზლად ვინმე დარჩენილა, ისინიც ცალკე არიან, ხედავენ საქმის დაწყების შეუძლებლობას და ამისათვის დროს ელოდნ...

ხალხი სულ-გაკემდინელი ყურს უვლებდნენ იმის ლაპარაკს, მაგრამ

შეიძლება მკვიდრი კავშირი და კეთილი განწყობილება დაიკავოს ინგლისთან და იტალიასთან.

იტალია. ინგლისური გაზეთები და საზოგადოდ მთელი მეროპა, იტალიის მეფის მენაში ჩასვლას დიდს პოლიტიკურ მნიშვნელობას აძლევენ. ბერმანია და აესტრია ექომადებიან იტალიას, რომ დაიკონ ამის ინტერესები სამხრეთ აფრიკაში, სადაც საფრანგეთს აქვს ამ ქამად ატეხილი რამი.

ამას გარდა ერთი უმთავრესი მიზეზი იტალიის მეფის ჰუმბერტის მენაში ჩასვლისა არის სურვილი და შეუამდგომლობა აესტრიის მმართველობასთან გრაფ პანდრაშის დანიშვნისა უცხო ქვეყნებთა საქმეების მინისტრად ახლად გარდაცვლილის მინისტრის ბაიმერლეს მაგიერ.

პრუსია. თ. ბისმარკის გარდაწყვეტილება ამ უკანასკნელ ხანებში რიხსტაგის ამორჩევებმა დიდად ვერ შეარყია, თუმცა ეს ამორჩევები სულ მის წინააღმდეგ წავიდა. ბერლინმა ამორჩილა ისეთი პირები, რომელთაც ბისმარკი სთვლის პირ-და-პირ თავის შეურთებელ მტრებად. მაგრამ ბერმანის კანცლერი კიდევ არ ჰკარგავს იმედს, დაუმტკიცოს საზოგადოებას თავის ეკონომიური პლანების უპირატესობა.

მ. ლეიპციჰის სტუდენტებს, რომელთაც კიდევ განუმეორეს თ. ბისმარკს თავიანთი თანაგრძნობა, შემდეგის სიტყვებით მიუგო ბისმარკმა: „დიდად გმადლობთ თანაგრძნობისა-

რამწამს ლაპარაკი გაათავა, ყველას უნდა და პასუხის მიცემა.

— მართლი აღდგა, ქართლი ეხლა რომბს, დაიწყო ერთმა, და ჩვენც მხარი უნდა მივცეთ!.. ნუ გაუშვებთ ვოყებო მომდინარს ჯარს, თორემ ეგენიც ჩავლენ და ისევე ჩვენ მოძმეთ დაუწყებენ ქლეტას!

— მართალს ანბობს, მართალს! დასთანხმდნენ ყველანი.

— ხალხნო! მომწონს თვენი თავგაწირულობა მამულისთვის, მაგრამ ყველაზედ უწინ დაფიქრება და გონივრება გჭირება იმ ხალხს, ვინც უფროსებად იქნებიან ამორჩეულნი. დამიჯერეთ, მოდით ქალაქს გავგზავნოთ კაცები, შეიტყონ, გაიგონ, რაი ანბავი ხდება იქა ან სხვაგან საქართველოში და რაიც ანბავი მოგვიტანონ ჩვენც იმის და გვარად დავიჭიროთ საქმეები.

მს სიტყვები მოეწონა ყრილობის მომეტებულს წილს, მაგრამ გაფთხილებულმა აბდიაშ წარმოთქვა:

— მოყებო, ეგრე არ იქნება!.. სვიმონმა კარგა სიტყვა ჩვენი კაცები გავგზავნოთ, დეე შეიტყონ ქართლის ანბავი, მაგრამ ჯარის გაშვება მინც არ შეიძლება. ჯარი ვიმწყვდიოთ და სანამ კაცები სიტყვას არ მოგვიტანენ, მანამდინ ნურც გაუშვებთ და

თვის. ბერლინის ამორჩევებმა სრულიადც ვერ შემაშინეს და ვერ შემუხთლეს მე. მხარობ, როდესაც ვხედავ, რომ ნემეცის სტუდენტები ჩემთან ერთად მოელოდნ კეთილ მომავალს.“

თფილისის სამკურნალო

ავათმეოფები მიიღებიან დილის რვა საათიდან თარმეტ საათამდის.

ფ. შ. შ. შ. შ. შ. განალექიანი და ლისიციკვი—შინაგან ავათმეოფების; კელდიში სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფების; ბასურტაკვი—ბუბიაზის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეოფების; ბასაკვი ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმეოფების.

ს. შ. შ. შ. შ. შ. მინკვიანი—სირურგიული ავათმეოფების; ლისიციკვი—შინაგან ავათმეოფების; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფების; ბასურტაკვი—ბუბიაზის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეოფების; ბასაკვი და დანიელ-ბუგაკვი—ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმეოფების.

ფ. შ. შ. შ. შ. შ. ლისიციკვი და მირამანაკვი შინაგან ავათმეოფების; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფების; ბასურტაკვი—ბუბიაზის ქალების და ყმაწვილების ავათმეოფების; ბასაკვი—ძარღვების სისუსტის ავათმეოფების.

ხ. შ. შ. შ. შ. შ. ლისიციკვი—შინაგან ავათმეოფების; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფების; ბასურტაკვი—ბუბიაზის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეოფების; ბასაკვი—ძარღვების ავათმეოფების.

ბ. შ. შ. შ. შ. შ. მინკვიანი—სირურგიული ავათმეოფების; ლისიციკვი, მი-

ნურც არას ვაფნებთ, თუ საქმე არ გავიჭირდეს.

— ბი, შენი კენესამე, შენი, აბა ეგ არის სიტყვა აი! მოუწონეს ყველამ.

სვიმონიც დაუყაბულდა ამაზედ და ფიცი ჩამოართვა, რომ სანამ კაცები არ დაბრუნდებოდნენ პასუხით, მანამ მთიულები ხელს შეინახმდნენ და თუ ვინიცობაა მართლი მართლა აჯანყებულა, მაშინ შეერთებულმა ხალხმა, ერთგულად გასწიოს უღელი, მაშინ სვიმონიც თავის მხრით მიდგომის, თავ-გადადების პირობას აძლევდა.

ამ საღამოზედვე ჩამდნენიმე მარჯვე ბიჭი ამორჩიეს, დააფიცეს და საჩქაროდ გაგზავნეს ქართლში ანბის შესატყობად.

ჭრილობა დაიშალა. ლაშქრის პოთავეები, თავ-თავიანთ ბანაკზედ წავიდნენ, სვიმონი-კი მვეს დაბრუნდა, სადაც რუსის ჯარი უნდა მიელო.

ს. მონსუბარძე.

(გაგრძელება)

რიმანოვი და დანიელ-ბეგოვი—შინაგან
ავათმეოფობისა; კეღლიში—სიფილის-
ტიკური და სირურგიული ავათმეოფობის-
სა; ბასურტოვი—ბუბიაობის, ქალების და
უმწიკლეების ავათმეოფობისა; ბაბაევი—
ძარღვების სისუსტის ავათმეოფობისა.

შ ა ბ ა თ ს. ლისიცივი—შინაგან ავათ-
მეოფობისა; კეღლიში—სიფილისტიკურ-
ნი და სირურგიული ავათმეოფობისა;
ბასურტოვი—ბუბიაობის, ქალების და უმწი-
კლეების ავათმეოფობისა; ბაბაევი—ძარღ-
ვ სისუსტის ავათმეოფობისა.

განცხადებანი

თფილისის სააზნაურო სკო-
ლაში საჭირონი არიან ორი
განათლებული აღმზრდელი ქა-
ლი მსურველს შეუძლიან თხოვ-
ნის შეტანა მოსწენებულ სკო-
ლაში, რომელიც იმყოფება სო-
ლოლაკსედ. (შეელი ინსტიტუ-
ტის ქუჩა № 19).

აზონეჟენტი

ჭარბული თეატრისა

იმართება მარტო ექვსი წარმოდგენი-
სათვის პირველ იანვრამდის 1882 წ.

ფასი დაკლებულია:

ლიტ. და შუალოქ. 54 მ.—60 მ.
ლოქ. № 1, 2, 19, 20 30 მ.—42 მ.
დნარჩენი ლოქები 36 მ.—48 მ.
პრესლო 1 რიგისა 15 მ.—18 მ.
პრეს. 2 და 3 რიგისა 10 50 —12 მ.
მ. კ.
სკამი მესამე რიგ. 4 50 — 6 მ.
აბონემენტზე ხელის მოწერა შეიძ-
ლება 4 ნოემბრამდის.

მართული თეატრის გამგენი { მ. აბაშიძე
მ. მესხი.

მიავსივით უზრაღვალა! სააუთარ
თავაზულის მაღაზიაში, თამამ-
მოვის ქარვასლის ქვეშ, ერევ-
ნის შეიდანსედ. უოველთვინ
ვიღებთ ჩვენგან იჯარით აღებუ-
ლის სალიანის წულებიდან
ასახლ-ასახლს ჟიტკას, სიზილა-
ლას. დომს და სურვიელს. ისუი-
დება ზარტით და წვრილობაც.
აქვე ისუიდება მოსარმული დო-
ბეული. (5—4)

ორი უაფვილი კაცი

ამხალდებენ ბავშვებს გიმნაზიის პირ-
ველ ოთხი კლასებისთვის. აღრესის
დატოვება შეიძლება „დროების“
რედაქციაში. (4—2)

ორი უაფვილი კაცი

მძებენ გაკვეთილებს, თავიანთ
ხარჯზედაც აიყვანენ ყმაწვილებს.
აღრესის დატოვება შეიძლება „დროე-
ბის“ რედაქციაში. (4—3)

თექვსმეტ ოქტომბრიდან ჩემს
ხელში

ბადმოვიდა ცენტრალური

სასტუმრო,

რომელიც არის მიხაილავის ხიდის
ყურში, გარანტოვის ძეგლის პირ-და-
პირ, ლისთანსკისა და ნარმიანკის
სახლებში. სასტუმრო არის ჩინებულად
მართული, აქვს საკმაო რიცხვი ნომ-
რებისა ფასად მანეთიდან 5 მანეთამ-
დე. ბუფეტისა და მისამსახურისა
ყველანი კმაყოფილნი იქმნებიან. სრუ-
ლი იმედი მაქვს, რომ თბილისის
ზატოვრემული საზოგადოება საჭირო-
ებისამებრ მომართავს ჩემ სასტუმროს,
რომელიც მის და სასამოცნოდ ყვე-
ლანდგენით შემომკია და უსათუოდ მისს
ყურადღებას დაიმსახურებს

სადილი და განსაძი მსურველთ
შეუძლიან ძიაროვან გარბებისამებრ
ყოველ-დღეობით ან თვეობით ძრავლ
სელ-მისცემ ფასად.

სასტუმროს გამგე

(15—8) ლევან ოლახერაული.

ისყილება

15,000 თეფში 1 ხარისხისა, თი-
თო 15 კაბ.

12,000 ბროლის სტაქანი თითო
25 კაბ.

10,000 ბაგალი და სტაქანი თითო
10 კაბ.

10,000 ფოდნოსი და გასალები
თითო 15 კაბ.

10,000 წვესი, 8 კ. 40-მდინ ასი.
10,000 ზესალი თავის პრიბორით
თითო 5 კაბ.

5,000 ბოთლი ზარტკეინისა და
ხეჯესის თითო 1 მან.

2,000 არშინი კლიონკა 60 კაბ.
2 მან. არშინი.

2,000 დიუჟინი ყარანდაში და
ყალმის ხელი 8 კ. 50 კაბ. დიუჟ.

2,000 გირვანქა ინდოეთის ბრანჯი
7, 8, 10 კაბ. გირვ.

1,000 გირვ. თვალთ-მაქცი ლე-
ზიაშკა 50 კაბ. გირვ.

600 ინგლისის რეკოლეკრა 4 მან.
34-მდი.

300 ინგლისის თოფი თითო 20—
100 მან.

ღრაპი, მაუდი, ტრიკო, აღბამე-
ბა, საზამთრო პალტოები, ქულები,
შარვლები და ტანისამოსი ნახევარ
ფასად.

ინგლისის მაღაზიაში.

(40—2)

ОКОНЧИВШИЙ курсъ въ высшемъ
учебномъ заведеніи, опытный въ
преподаваніи, предлагаетъ услуги
въ качествѣ учителя, воспитателя и
репетитора въ казенныхъ и част-
ныхъ, мужск. и женск. учебн. за-
веденіяхъ. Письменно: Сололаки,
Вознес. ул., домъ Попова № 30,
Ник. Гавр. Дмитриеву. (3—2)

ისყილება

25% ნაკლებ მინამ სხვა აფაგას
ჩაი, კაკაო, შეკოლადი, ბისკვიტი, მუ-
რასა, ბრინჯი, ჭურჭლები, სტაქანი,
ბაგლები, თეფშები, ჩაინიკები, სუდოკე-
ბი, ფოდნოსები, პირის-სახისი, კლიტე-
კი, სამურველი, ტანისამოსის საკიდი,
კოვრები, დანები, კაღები, ქაღალდი,
განვერტები, რეკოლეკრა, კარანდაშები,
თოფები, რეკოლეკრები, ვრავები, ზღაშ-
ჩები, ვანები, ქამრები, საყელურები, გლი-
ონკა, უნაჯირები, ლაგები, უთოები,
ტანსტები, პირისსახცი, ცხვირის-სახცი,
ხულები, ტუალეტის საშინი, ღუშები,
შარბათი, ციტმატმაგნეზია, ქინას ღვი-
ნო, ზორტკეინი, სერესი, კონიაკი და
ათასი სხვ. რამეები.—**ინგლისის მა-**
ღაზიაში. იქვე ჩაი ვაჭარათავის ნარ-
დათ: ფუთობით 40, 46, 52 და 58
მან. და გირვანქობით: 1 მ., 1 მ. 10
კ., 1 მ. 20 კ., 1 მ. 40 კ., 1 მ. 60
კ., 1 მ. 80., და უშირველი ხარისხისა
2 მ.—**წონა უქდადდოთ.**

თოფები 20—60 მან., ჩოკ-ბორ
(choke bore) George Dau-ს ფაბრი-
კადამ—120 მან. რეკოლეკრები 4—34
მან. და ბუდღოვისა 11—20 მ. ქაღის
უნაჯირები 65 მან-დამ.; შეჭიდლის და-
ნები ჩანგლებით 3 მან. 50 კაბ-დამ
ღუჟ, აღბამები ნახევარ ფასად, ფილ-
ტრები და სხვ.

ყველანედ უმრავლესი ამოჩვენა თოფე-
ბისა და რეკოლეკრებისა თფილისში.
(100—33)

ი. მურადავის წიგნის მაღაზიაში ქუთაისში

მუდამ არის დამზადებული საკმაოდ
ყოველ გვარი სასწავლო წიგნები,
რომელნიც კი მოეთხოვებად საგაჟო
და საქალბო გიმნაზიებში, სახალხო
და სამოქალაქო სკოლებში მოსწაე-
ლეთა. არის აგრეთვე დიდ-ძალი სა-
მოსწავლო და სკოლაში სახმარო
ნიეთები და მოთხოვნილებისა და-
გვარად დანახული რეკოლეკრა, ასი-
5 მანეთი., მუზიკალური ნოტები,
სხვა და სხვა საწერი ნიეთები და მა-
სალეები უფრო იაფ ფასად, ვიდრე
სხვაგან.

შალაქს გარეშე მცხოვრებთა მოთ-
ხოვნილებას მაღაზია დაუყოვნებლივ
ასრულებს და გამოგზავნის პირვე-
ლივე წამომავალი ფაშტითა.
(50—13)

ინგლისის მაღაზიაში აწარუნის გაღლეკრიაში (Maison de confiance)

შეადრეთ ჩვენი ჩაი ჩაის ყველგან
— 1 მ. 10 კაბ.— 1 მ. 40 კაბ.
— 1 „ 20 „ — 1 „ 60 კაბ.
— 1 „ 40 „ — 1 „ 90 კაბ.
— 1 „ 60 „ — 2 „ 20 კაბ.
— 1 „ 80 „ — 2 „ 50 კაბ.
საყუთოსი 2 მანეთ. — 3 მანეთ.
ჩაის წონა—უქდადდოა, სხვაგან კი
ქაღალდით. (100—54)

ინგლისის მაღაზიაში ახლად მი-
ღებულია დიდ ძალი ჩაი პირველი
მოკრეფისა 30% უკეთესი, ვიდრე
სხვაგან. იქვე იყილება: ზარტსინა 40
კაბ. დაწებული; სტაქნები, ბაკლები
10 კაბ—დამ; პანდოსები 5 კ.—დამ,
მურაბა და აღბომები ნახევარ ფასად
და სხვ. (100—32)

ლონდონის მაღაზია კომერციულს
ბანკის ქვეშ დაარსებულია ნამდვილი ჩაი-
გასასყიდლათ პირველი მოკრეფილისა და
საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მა-
გალითებრ: თოფებისა, რეკოლეკრებისა,
კლიტეებისა, ჭურჭლებისა, ვრავტებისა,
დანებისა, კოვრებისა, ჩაინიკებისა, შო-
კოლადისა, კაკაოსი, ღუშებისა, საშინი-
სა, შოკ კებისა, ცხვირ-სახცისა, ქა-
ღალდისა, კარანდაშებისა, კაღებისა, უნა-
ჯირებისა, სუკრისისა (გემრიელი კლეშნი-
ვინი ზეთისა) და სხვ. სააგენტო მა-
კინტაშის მოსახურავებს გასასყიდლად
კანფეტების და ბატკურის და კამშ. მუ-
რასისა, აგრეთვე ჩულებებისა და წინდ-
ებისა ნოტინგამიდან. ნამდვილი ჭაჩის
გაბრები. (100—42)

ჩაის მცოდნე პირმა და მსურ-
ველმა უნდა იყიდოს ჩაი, პირ-
ველი მოკრეფილისა ინგლისის
მაღაზიაში 1 მან. 20 კაბ. და
2 მან. და შეადაროს ჩაის 1
60 კაბ. და 3 მან. ყველგან,
ქ. თბილისში და გაიგებთ რა-
მდენათ უკეთესი ჩაია ინგლისის
მაღაზიაში. ამის გარდა მდბ-
ზია აძლევს ჩაის წმინდა წო-
ნით უქაღალდოთ და უტყვიოთ.
(100—79)

ბაჟსია

საკვებზე სორაგეულებთან, რომელნიც
იყიდებიან თფილისის ბანკებისა, ღუშ-
ნებში და დაცარებით 1 ნოემბრამდამ
1 დეკემბრამდის.

ზამომცნვარი პური: ხორბლის ფქვილისა:
პირველის ხარისხის—1 გირ. —
მეორის „ —1 გირ. 4 კ.
მესამის „ —1 გირ. 3 1/2
იმევე ფქვილ. თორწეში გამომცნვარი:
პირველის ხარისხის—1 გირ. 5 1/2
მეორის „ —1 გირ. 4 1/2

ჯვარის-მამის პური:

პირველ ხარის. ლავაში 1 გირ. 7 კ.
მეორის „ —1 გირ. 5 1/2
მესამის „ —1 გირ. 5 1/2

ძროხის ხორცი:

პირველის ხარისხის —1 გირ. 9 კ.
მეორის „ —1 გირ. 7 კ.
სუკი — — —1 გირ. 15 კ.
ცხვირის ხორცი 1 გირ. 9 კ.

ღორის ხორცი:

პირველი ხარისხის —1 გირ. 14 კ.
მეორის „ —1 გირ. 12 კ.